

Midtre Namdal Region Midtre Namdal Regionråd

Det Kongelige Forsynings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo

FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET
11 JUNI 2008
ARKIVKODE: 411
SAKSNR: 200800301-203

Melding om vedtak

Vår ref:
2008/5423-2

Deres ref

Saksbehandler
Aase Hynne

Dato
10.06.2008

Uttalelse til NOU 2007: 12 om offentlig innkreving

Uttalelse til NOU 2007: 12 om offentlig innkreving ble behandlet i Midtre Namdal Regionråde i sak 11/08 den 29.05.08 og det ble enstemmig fattet følgende uttalelse:

1. Midtre Namdal Regionråd er styre for skatteoppkreveren i Midtre Namdal og uttaler i saken på vegne av kommunene Flatanger, Fosnes, Namdalseid, Namsos og Overhalla
2. Regionrådet går i mot flertallets innstilling i NOU 2007: 12 vedrørende innføring av en statlig innfordringsetat og anbefaler ikke at flertallets innstilling følges opp av Stortinget.
3. Regionrådet er enig i de vurderinger utvalgets mindretall fremfører i sin særmerknad og legger vekt på følgende forhold:

Det vises til en rekke tidligere forsøk på å statliggjøre skatteinnkrevingen. Forslaget om en sentralisert tvangsinnkrevingsetat er et viktig skritt mot full statliggjøring av den kommunale innkrevingen. Kommunene vil etter forslaget kun stå igjen med innkreving av kommunale krav, føring av skatteregnskapet, avregning av skatt og arbeidsgiverkontroll.

Dagens skattebetalingsordning har høy løsningsgrad, god rettsikkerhet, god brukerservice og i mange kommuner synergier med øvrig kommunal virksomhet, og denne ordningen vil bli ødelagt ved statliggjøring. De kommunale skatteinnkrevere klarer å innkreve 99,5 % av samlet utliknet skatt. En hovedårsak til at resultatet ikke er 100 %, er det store antall skjønnsligninger og lovgivningens beskyttelse av skattyter.

Den foreslåtte organiseringen innebærer at frivillig betaling og innfordring av skatt vil skje i to helt atskilte organisasjoner. Arbeidsgiverkontroll og tvangsinnfordring, som henger nært sammen, blir også skilt fra hverandre i to organisasjoner. Det er dessuten en nær sammenheng mellom frivillig betaling og innfordring, for eksempel slik at varsel om gjennomføring av tvangstiltak ofte har som resultat at skyldner betaler frivillig, eller ønsker å inngå en betalingsavtale med skatteoppkreveren. Den foreslåtte organisasjonsmodellen gir brudd i denne verdikjeden.

Postadresse

Besøksadresse

Telefon

Kontonr

E-post:

Telefaks

Bank:

Skatt:

Org.nr

Kommunene bruker kommunikasjon og dialog for å finne gode løsninger i innkrevingsarbeidet. Dette gir mindre behov for bruk av tvangstiltak. Derfor er nærhet og mulighet til oppmøte hos innkrever viktig. Utvalgets forslag om å sentralisere innkrevingen vil gjøre det umulig å arbeide på samme måte. Resultatet blir en mer sjablongmessig behandling av skyldnere med dårlig brukerservice og dårligere resultater.

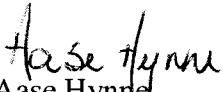
Det kommunale skatteoppkreverkontoret har også viktige informasjons- og servicefunksjoner overfor skattyterne, og særlig overfor arbeidsgiverne. Forslaget vil bety redusert brukervennlighet. Det er dokumentert at de kommunale skatteoppkreverkontorene får vesentlig bedre score enn de statlige skattekontorene når det gjelder kvalitet på brukerservice.

Dersom innfordringen av skatt skulle bli overført til ny statlig innfordringsetat, vil kommunene i praksis få reduserte muligheter til å påvirke sitt inntektsfundament. Kommunal sektor inngår i dag med de oppgavene kommunen har på skatteområdet på en positiv måte i den samlede finansiering av offentlig sektor. Det er etablert et gjensidig og positivt fellesskap mellom stat og kommune, der staten har ansvaret for fastsettelsen mens kommunen har ansvaret for innkrevingen.

Den danske Riksrevisjonen viser i sin rapport 30. november 2006 at skattegjelden har hatt en økning etter at staten overtok innfordringen. En eventuell overføring av innkrevingsoppgavene fra kommunene til et statlig tvangsinnkrevingsorgan vil trolig få tilsvarende negative konsekvenser for provenyet også i Norge.

Vedlagt følger saksframlegget.

Med hilsen

Aase Hynne
sekretær

Kopi til:

Kommunenes Sentralforbund Postboks 1378 Vika 0114 Oslo

Midtre Namdal Region Midtre Namdal Regionråd

Saksmappe: 2008/5423-1

Saksbehandler:

Roar Pedersen

Saksframlegg

Uttalelse til NOU 2007: 12 om offentlig innkreving

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato

Rådmannsgruppens forslag til vedtak:

1. Midtre Namdal Regionråd er styre for skatteoppkreveren i Midtre Namdal og uttaler i saken på vegne av kommunene Flatanger, Fosnes, Namdalseid, Namsos og Overhalla
2. Regionrådet går i mot flertallets innstilling i NOU 2007: 12 vedrørende innføring av en statlig innfordringsetat og anbefaler ikke at flertallets innstilling følges opp av Stortinget.
3. Regionrådet er enig i de vurderinger utvalgets mindretall fremfører i sin særmerknad og legger vekt på følgende forhold:

Det vises til en rekke tidligere forsøk på å statliggjøre skatteinnkrevingen. Forslaget om en sentralisert tvangsinnkrevingsetat er et viktig skritt mot full statliggjøring av den kommunale innkrevingen. Kommunene vil etter forslaget kun stå igjen med innkreving av kommunale krav, føring av skatteregnskapet, avregning av skatt og arbeidsgiverkontroll.

Dagens skattebetalingsordning har høy løsningsgrad, god rettsikkerhet, god brukerservice og i mange kommuner synergier med øvrig kommunal virksomhet, og denne ordningen vil bli ødelagt ved statliggjøring. De kommunale skatteinnkrevere klarer å innkreve 99,5 % av samlet utliknet skatt. En hovedårsak til at resultatet ikke er 100 %, er det store antall skjønnslikninger og lovgivningens beskyttelse av skattyter.

Den foreslåtte organiseringen innebærer at frivillig betaling og innfordring av skatt vil skje i to helt atskilte organisasjoner. Arbeidsgiverkontroll og tvangsinnfordring, som henger nært sammen, blir også skilt fra hverandre i to organisasjoner. Det er dessuten en nær sammenheng mellom frivillig betaling og innfordring, for eksempel slik at varsel om gjennomføring av tvangstiltak ofte har som resultat at skyldner betaler frivillig, eller ønsker å inngå en betalingsavtale med skatteoppkreveren. Den foreslåtte organisasjonsmodellen gir brudd i denne verdikjeden.

Kommunene bruker kommunikasjon og dialog for å finne gode løsninger i innkreivingsarbeidet. Dette gir mindre behov for bruk av tvangstiltak. Derfor er nærhet og mulighet til oppmøte hos innkrever viktig. Utvalgets forslag om å sentralisere

innkrevingen vil gjøre det umulig å arbeide på samme måte. Resultatet blir en mer sjablongmessig behandling av skyldnere med dårlig brukerservice og dårligere resultater.

Det kommunale skatteoppkreverkontoret har også viktige informasjons- og servicefunksjoner overfor skattyterne, og særlig overfor arbeidsgiverne. Forslaget vil bety redusert brukervennlighet. Det er dokumentert at de kommunale skatteoppkreverkontorene får vesentlig bedre score enn de statlige skattekontorene når det gjelder kvalitet på brukerservice.

Dersom innfordringen av skatt skulle bli overført til ny statlig innfordringsetat, vil kommunene i praksis få reduserte muligheter til å påvirke sitt inntektsfundament. Kommunal sektor inngår i dag med de oppgavene kommunen har på skatteområdet på en positiv måte i den samlede finansiering av offentlig sektor. Det er etablert et gjensidig og positivt fellesskap mellom stat og kommune, der staten har ansvaret for fastsettelsen mens kommunen har ansvaret for innkrevingen.

Den danske Riksrevisjonen viser i sin rapport 30. november 2006 at skattegjelden har hatt en økning etter at staten overtok innfordringen. En eventuell overføring av innkrevingsoppgavene fra kommunene til et statlig tvangsinnkrevingorgan vil trolig få tilsvarende negative konsekvenser for provenyet også i Norge.

Behandling i Midtre Namdal Regionråd - 29.05.2008

Ingen nye forslag.

Vedtak i Midtre Namdal Regionråd - 29.05.2008

Rådmannsgruppens forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtaket lyder dermed:

1. Midtre Namdal Regionråd er styre for skatteoppkreveren i Midtre Namdal og uttaler i saken på vegne av kommunene Flatanger, Fosnes, Namdalseid, Namsos og Overhalla
2. Regionrådet går i mot flertallets innstilling i NOU 2007: 12 vedrørende innføring av en statlig innfordringsetat og anbefaler ikke at flertallets innstilling følges opp av Stortinget.
3. Regionrådet er enig i de vurderinger utvalgets mindretall fremfører i sin særmerknad og legger vekt på følgende forhold:

Det vises til en rekke tidligere forsøk på å statliggjøre skatteinnkrevingen. Forslaget om en sentralisert tvangsinnkrevingsetat er et viktig skritt mot full statliggjøring av den kommunale innkrevingen. Kommunene vil etter forslaget kun stå igjen med innkreving av kommunale krav, føring av skatteregnskapet, avregning av skatt og arbeidsgiverkontroll.

Dagens skattebetalingsordning har høy løsningsgrad, god rettsikkerhet, god brukerservice og i mange kommuner synergier med øvrig kommunal virksomhet, og denne ordningen vil bli ødelagt ved statliggjøring. De kommunale skatteinnkrevere klarer å innkreve 99,5 % av samlet utliknet skatt. En hovedårsak til at resultatet ikke er 100 %, er det store antall skjønnslligninger og lovgivningens beskyttelse av skattyter.

Den foreslåtte organiseringen innebærer at frivillig betaling og innfordring av skatt vil skje i to helt atskilte organisasjoner. Arbeidsgiverkontroll og tvangsinnfordring, som

henger nært sammen, blir også skilt fra hverandre i to organisasjoner. Det er dessuten en nær sammenheng mellom frivillig betaling og innfordring, for eksempel slik at varsel om gjennomføring av tvangstiltak ofte har som resultat at skyldner betaler frivillig, eller ønsker å inngå en betalingsavtale med skatteoppkreveren. Den foreslåtte organisasjonsmodellen gir brudd i denne verdikjeden.

Kommunene bruker kommunikasjon og dialog for å finne gode løsninger i innkreivingsarbeidet. Dette gir mindre behov for bruk av tvangstiltak. Derfor er nærhet og mulighet til oppmøte hos innkreiver viktig. Utvalgets forslag om å sentralisere innkreivingen vil gjøre det umulig å arbeide på samme måte. Resultatet blir en mer sjablongmessig behandling av skyldnere med dårlig brukerservice og dårligere resultater.

Det kommunale skatteoppkreverkontoret har også viktige informasjons- og servicefunksjoner overfor skattyterne, og særlig overfor arbeidsgiverne. Forslaget vil bety redusert brukervennlighet. Det er dokumentert at de kommunale skatteoppkreverkontorene får vesentlig bedre score enn de statlige skattekontorene når det gjelder kvalitet på brukerservice.

Dersom innfordringen av skatt skulle bli overført til ny statlig innfordringsetat, vil kommunene i praksis få reduserte muligheter til å påvirke sitt inntektsfundament. Kommunal sektor inngår i dag med de oppgavene kommunen har på skatteområdet på en positiv måte i den samlede finansiering av offentlig sektor. Det er etablert et gjensidig og positivt fellesskap mellom stat og kommune, der staten har ansvaret for fastsettelsen mens kommunen har ansvaret for innkreivingen.

Den danske Riksrevisjonen viser i sin rapport 30. november 2006 at skattegjelden har hatt en økning etter at staten overtok innfordringen. En eventuell overføring av innkreivingsoppgavene fra kommunene til et statlig tvangsinnkreivingsorgan vil trolig få tilsvarende negative konsekvenser for provenyet også i Norge.

Dokumenter i saken

Type	Dato	Tittel	Adressat
Y	21.05.2008	Høringsbrev	
Y	21.05.2008	Særmerknad til høringsforslaget	
S	21.05.2008	Uttalelse til NOU 2007: 12 om offentlig innkreving	
U	10.06.2008	Uttalelse til NOU 2007: 12 om offentlig innkreving	Det Kongelige Forsynings- og administrasjonsdepartementet

Vedlegg**1 Særmerknad til høringsforslaget****Saksopplysninger / vurdering**

Skatteoppkreveren i Midtre Namdal har utarbeidet følgende saksframlegg i saken:

Generelle forhold

Fornyings- og administrasjonsdepartementet har foreslått oppnevning av et utvalg som skulle vurdere offentlig innkreving. Oppnevnelsen skjedde ved kgl. res av 21.9.2005.

I følge mandatet skulle utvalget beskrive *"det offentliges ivaretagelse av sine kreditoroppgaver"*. Utvalget valgte å avgrense mot krav mot rettssubjekter som det offentlige selv kontrollerer eller har avtaler med eller overføringsordninger med.

I mandatet heter det at det *"synes å være et betydelig potensial for å forbedre den offentlige innkrevingen, spesielt innenfor tvangsdekningen"* og at det betydelige potensialet knyttet seg særlig til *"brukerorientering og rettssikkerhet ... effektivisering av offentlig ressursbruk ... bedre innfordringsresultat ved at tap ble redusert."*

Det er verd å merke seg at utvalget tolket mandatet slik at følgende hensyn skulle vektlegges *"proveny, effektivitet, rettssikkerhet og brukerorientering"*.

Utvalgets flertall hevder at hensynet til skyldnere som skylder til flere offentlige kreditorer kan tale for at alle kravene kreves inn av en statlig etat. Utvalget har ikke opplyst hvor mange det kan dreie seg om.

Mindretallet, medlemmet Solveig Løhaugen er i hovedsak knyttet opp mot de problemstillinger som gjelder kommunal innkreving, og spesielt skatteinnkreving.

Mindretallet støtter ikke forslaget om etablering av en sentralisert tvangsinnkrevingsetat som skal overta skatteinnkrevingen.

Kommunene vil etter forslaget kun stå igjen med innkreving av kommunale krav, føring av skatteregnskapet, avregning av skatt og arbeidsgiverkontroll. Dagens skattebetalingsordning har

høy løsningsgrad, god rettsikkerhet, god brukerservice og i flere kommuner synergier med øvrig kommunal virksomhet.

Flertallet i utvalget har tatt utgangspunkt i at manglende samordning er hovedutfordringen ved det norske innfordringsarbeidet og lagt særlig vekt på organisatoriske tiltak, herunder statliggjøring av skatteinnkrevingen. Mindretallet er uenig i flertallets fremstilling, det gjelder både hvilke problemstillinger som er viktige, vektleggingen av hensyn, vurderinger og de anbefalinger flertallet kommer med.

Utvalget har ikke gjennomført egne analyser av hvor godt eller dårlig den norske innkreivingsvirksomheten fungerer, men har lagt til grunn at det er et stort forbedringspotensial. Utvalget har verken fått utarbeidet fullstendige kost-nytte analyser eller gjennomført grundige samfunnsøkonomiske beregninger. Mindretallet kan derfor ikke se at utvalgets arbeid har frembrakt vesentlig ny dokumentasjon for sine anbefalinger ut over det som er fremkommet i tidligere utredninger.

Dagens skatteinnkreving har bred politisk støtte i Stortinget. Stortinget har senest i 2007 avvist Finansdepartementets og Riksrevisjonens forslag om omorganisering av skatteinnkrevingen, se Innst. S. nr. 24 (1994-95), Innst. S. nr. 266 (1995-96) og Innst. S. nr. 66 (2007-2008). I forbindelse med sistnevnte innstilling vises det også til Stortingsdebatten den 17.12.2007, se Stortingstidende for 2007-2008 på side 1510-1512 og 1536.

Utredningene om organiseringen av skatteinnkrevingen fortsatte, og i NOU 2004:12 Bedre skatteinnkrevingen la utvalgets flertall fram et forslag om statliggjøring av skatteinnkrevingen. Tilnærmet alle høringsuttalelser gikk i mot forslaget, og forslaget ble ikke behandlet. I stedet ble det igangsatt en intern utredning i Skattedirektoratet for å utrede både gjennomføringen av en statsovertakelse og en revidert kommunal løsning. Resultatene av denne utredningen er ikke offentliggjort.

Forslaget om en statlig tvangsinnkrevingsetat bygger på den modellen som ble innført i Danmark 1. november 2005. Skatteinnkrevingen ble statliggjort og ansvaret for tvangsinnkreving av alle typer offentlige krav ble da overført til en ny statlig virksomhet «Restanseinndrivelsesmyndigheten».

Den danske Riksrevisjonen viser i sin rapport 30. november 2006 at skattegjelden har hatt en økning etter at staten overtok innfordringen. Riksrevisjonen påpeker at de samlede restanser har økt fra 14,8 mrd kr til 22,7 mrd, at man har mistet skatteinntekter på 400 millioner kroner og at danskenes skattegjeld har steget med 1,7 milliarder.

Saken er behandlet i KS, og det ble konkludert med at staten bør nå stoppe forsøk på å overta den kommunale skatteinnkrevingen.

Krav som omfattes av utredningen

Utredningen omfatter både offentligrettslige og privatrettslige krav som tilkommer stat og kommune. Summen av statlige krav utgjør 915,693 mrd. kroner hvorav de offentligrettslige kravene er på 891,631 mrd. kroner og de privatrettslige kravene er på 22,992 mrd. kroner jfr. side 36, tabell 2.3.

De klart største offentlige innkreverne er skatteetaten, skatteoppkreverne og toll- og avgiftsetaten. Til sammen innkrever de tre etatene 868,2 mrd. kroner eller 94,8 % av samtlige statlige krav som er med i utredningen.

Kravene som de tre største etatene krever inn består av:

Skatteetaten:	Merverdiavgift	161,0 mrd.
	Inntekter fra petroleumsvirksomhet	215,8 "
Skatteoppkreverne:	Skatt på formue og inntekter	147,0 "
	Arbeidsgiveravgift	167,6 "
Toll og avgiftsetaten		156,6 "

Kravene til de andre 20 etatene som er med i utredningen utgjør til sammen 47,49 mrd. eller 5,2 % av statens krav. I tallet på 47,49 mrd. kroner inngår også de privatrettslige kravene med 22,992 mrd. kroner. Beløpene for disse etatene varierer fra kr. 615 000,- for Lotteri og stiftelsestilsynet, som den minste enheten, til 8,3 mrd. kroner for Statens pensjonskasse som den største, etter de tre nevnte skatte- og avgiftsetatene.

Flertallet i utvalget foreslår at alle kravene som ikke er betalt etter første puring skal overføres til den nye innfordringsetaten.

Arbeidsoppgaver for den nye innfordringsetaten

Flertallet i utvalget har delt innkrevingsprosessen i to.

Kreditoroppgavene omfatter utsendelse av krav og mottak av betaling for kravene, mv. Tvangsinnkreving skjer gjennom namsmannsapparatet (politi- og lensmannsetat), og omfatter bruk av tvangsmidler, som påleggstrekk, utlegg, arrest, motregning, konkurs, mv.

Flertallet legger til grunn at alle statlige krav kan overføres til den nye innfordringsetaten etter første puring. Utvalgets forslag omfatter også den tvangsinnfordringen som skatteoppkreverne utfører i dag. Dette innebærer at den nye innfordringsetaten skal behandle følgende oppgaver:

- Fremme konkursbegjæringer, arrestbegjæringer og begjæringer om midlertidig forføyning.
- Gjennomføre motregning
- Behandle og avgjøre saker om tvungen akkord etter konkursloven.
- Behandle og avgjøre saker om frivillig og tvungen gjeldsordning etter gjeldsordningsloven.
- Behandle og avgjøre saker om betalingsordninger.
- Behandle og avgjøre saker om utenrettslige gjeldsordninger (i tillegg til de saker som følger ordningen etter gjeldsordningsloven).
- Beregne og innfordre forsinkelsesrenter og gebyrer som oppstår i innfordringsprosessen.
- Ettergi renter og gebyrer påløpt i innfordringsprosessen.

- Ta stilling til foreldelsesspørsmål.

Vurdering

Det vises til en rekke tidligere forsøk på å statliggjøre skatteinnkrevingen, og mener det er på tide at Staten nå stopper angrepet på den kommunale innkrevingen.

Kommunene vil etter forslaget kun stå igjen med innkreving av kommunale krav, føring av skatteregnskapet, avregning av skatt og arbeidsgiverkontroll. Dagens skattebetalingsordning har høy løsningsgrad, god rettsikkerhet, god brukerservice og i mange kommuner synergier med øvrig kommunal virksomhet, og denne ordningen vil bli ødelagt ved statliggjøring.

Forslaget om en sentralisert tvangsinnkrevingsetat er et viktig skritt mot full statliggjøring av den kommunale innkrevingen. De kommunale skatteinnkrevere klarer å innkreve 99,5 % av samlet utliknet skatt. En hovedårsak til at resultatet ikke er 100 %, er det store antall skjønsligninger og lovgivningens beskyttelse av skattyter. På tross av de gode innkrevingresultatene foreslår et flertall i utvalget at alle kravene som ikke er betalt etter første purring skal overføres til en ny statlig sentral innfordringsetat.

Den foreslåtte organiseringen innebærer at frivillig betaling og innfordring av skatt vil skje i to helt atskilte organisasjoner. Arbeidsgiverkontroll og tvangsinnfordring, som henger nært sammen, blir også skilt fra hverandre i to organisasjoner. Det er dessuten en nær sammenheng mellom frivillig betaling og innfordring, for eksempel slik at varsel om gjennomføring av tvangstiltak ofte har som resultat at skyldner betaler frivillig, eller ønsker å inngå en betalingsavtale med skatteoppkreveren. Den foreslåtte organisasjonsmodellen gir brudd i denne verdikjeden.

Kommunene bruker kommunikasjon og dialog for å finne gode løsninger i innkreivingsarbeidet. Dette gir mindre behov for bruk av tvangstiltak. Derfor er nærhet og mulighet til oppmøte hos innkrever viktig. Utvalgets forslag om å sentralisere innkrevingen vil gjøre det umulig å arbeide på samme måte. Resultatet blir en mer sjablongmessig behandling av skyldnere med dårlig brukerservice og dårligere resultater.

Det kommunale skatteoppkreverkontoret har også viktige informasjons- og servicefunksjoner overfor skattyterne, og særlig overfor arbeidsgiverne. Forslaget vil bety redusert brukervennlighet. Det er dokumentert at de kommunale skatteoppkreverkontorene får vesentlig bedre score enn de statlige skattekontorene når det gjelder kvalitet på brukerservice.

Dersom innfordringen av skatt skulle bli overført til ny statlig innfordringsetat, vil kommunene i praksis få reduserte muligheter til å påvirke sitt inntektsfundament. Kommunal sektor inngår i dag med de oppgavene kommunen har på skatteområdet på en positiv måte i den samlede finansiering av offentlig sektor. Det er etablert et gjensidig og positivt fellesskap mellom stat og kommune, der staten har ansvaret for fastsettelsen mens kommunen har ansvaret for innkrevingen.

Den danske Riksrevisjonen viser i sin rapport 30. november 2006 at skattegjelden har hatt en økning etter at staten overtok innfordringen. Riksrevisjonen påpeker at de samlede restanser har økt fra 14,8 mrd kr til 22,7 mrd, at man har mistet skatteinntekter på 400 millioner kroner og at danskenes skattegjeld har steget med 1,7 milliarder. En eventuell overføring av

innkreivingsoppgavene fra kommunene til et statlig tvangsinnkrevingsorgan vil med all sikkerhet få negative konsekvenser for provenyet også i Norge.